

WIELOSPECJALISTYCZNY SZPITAL MIEJSKI
im. J. STRUSIA
z ZAKŁADEM OPIEKUŃCZO-LECZNICZYM. SP ZOZ
z SIEDZIBĄ przy ul. SZWAJCARSKIEJ 3 61-285 POZNAŃ

NIP: 778-13-50-016 REGON: 000306331 KRS: 0000002025

ODDZIAŁ REUMATOLOGII, UKŁADOWYCH CHOROÓB TKANKI
ŁĄCZNEJ i IMMUNOTERAPII CHOROÓB REUMATYCZNYCH
prof. dr hab. n. med. Piotr Leszczyński - Ordynator

☎ Dyrektor	61 877 95 33	☎ Sekretariat Oddziału	61 87 39 260
☎ Centr. Szwajcarska	61 873 90 00	☎ ZOL. ul.	61 858 57 69
		Grunwaldzka 16/18	61 858 57 90

www.szpital-strusia.poznan.pl e-mail: reumatologia@szpital-strusia.poznan.pl

Poznań, dnia 6 kwietnia 2026r.

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Piotr Leszczyński
Katedra Chorób Wewnętrznych i Zaburzeń Metabolicznych,
Klinika Chorób Wewnętrznych z Pracownią Reumatologii, Układowych Chorób Tkanki
Łącznej i Immunoterapii Chorób Reumatycznych
Wydział Lekarski Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Temat rozprawy doktorskiej:

„Epidemiologia, współchorobowość i nowoczesne leczenie w zapaleniach naczyń związanych z ANCA: ziarniniakowości z zapaleniem naczyń, eozynofilowej ziarniniakowości z zapaleniem naczyń – cykl publikacji”

lek. med. Aleksandra Hus

Przedstawiona do mojej recenzji praca na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne lek. Aleksandry Hus pt.: **„Epidemiologia, współchorobowość i nowoczesne leczenie w zapaleniach naczyń związanych z ANCA: ziarniniakowości z zapaleniem naczyń, eozynofilowej ziarniniakowości z zapaleniem naczyń – cykl publikacji** jest w istocie cyklem dwóch oryginalnych prac monotematycznych opublikowanych w recenzowanym czasopiśmie wydawnictwa MDPI i jednej publikacji poglądowej opublikowanej w czasopiśmie Reumatologia/Rheumatology dotyczących tzw. ANCA zależnych zapaleń naczyń. Promotorem rozprawy jest autorytet w dziedzinie reumatologii prof. dr hab. Małgorzata Wiśłowska z Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie.

Łączny - sumaryczny wskaźnik oddziaływania IF cyklu 3 publikacji wynosi 6,5 pkt., co przekłada się na 350 pkt. wg. MNiSW jest względnie obiektywną oceną osiągnięcia naukowego przedstawionego do recenzji. Recenzent przyjął do wiadomości, że jest to zgodne z ogólnymi wytycznymi Rady Naukowej Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher, jako wystarczająca rekomendacja dla kandydatów do rozpoczęcia postępowania o nadanie stopnia doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Ocena tematu pracy

Podjęta tematyka jest niewątpliwie aktualna i istotna klinicznie szczególnie w czasie wzmożonych procesów autoimmunizacji po pandemii COVID-19. Zapalenia naczyń związane z ANCA, ale nie tylko, stanowią grupę bardzo chorób rzadkich, lecz obciążonych znaczną chorobowością i śmiertelnością, co uzasadnia prowadzenie badań epidemiologicznych i klinicznych szczególnie w warunkach niedostatecznej wiedzy w tym zakresie w Polsce. Należy jednak zauważyć, że problematyka ta jest szeroko opisywana w literaturze międzynarodowej, a przedstawiona rozprawa w ograniczonym stopniu wnosi element innowacyjności i wyraźnej nowości koncepcyjnej. W szczególności część dotycząca leczenia i patogenezы ma charakter głównie przeglądowy i w dużej mierze odtwórczy.

Ocena konstrukcji pracy

Rozprawa została przygotowana w formie cyklu trzech publikacji (z uwagami jak wyżej), co jest oczywiście zgodne z obowiązującymi standardami. Jednakże w opinii recenzenta można sformułować w tym zakresie następujące zastrzeżenia:

- tytuł pracy jest nadmiernie rozbudowany i mało komunikatywny, co utrudnia szybkie uchwycenie głównej osi badawczej
- proporcje pracy budzą wątpliwości — część wstępna jest nieproporcjonalnie obszerna w stosunku do części oryginalnej (ok. połowa objętości pracy)
- wstęp ma charakter podręcznikowy, momentami nadmiernie szczegółowy oraz jest niewystarczająco selektywny w kontekście założonych celów badawczych
- spójność cyklu publikacji jest oczywiście deklarowana, ale nie w pełni przekonująco wykazana. Prace obejmują różne podejścia do oceny istoty problemu zapaleń naczyń

(epidemiologiczne, kliniczne, przeglądowe), co osłabia nieco jednorodność rozprawy opartej na cyklu publikacji

Ocena metodologii

Zastosowane przez kandydatkę podejście wieloaspektowe można uznać za ciekawe i bardzo ambitne, jednak jego realizacja budzi pewne zastrzeżenia i zapytania.

- analiza populacyjna jest oparta wyłącznie na danych wnikających jedynie z hospitalizacji, co istotnie ogranicza jej wartość epidemiologiczną. Nie pogłębiono dyskusji na temat możliwych błędów systematycznych związanych np. z niedoszacowaniem przypadków leczonych tylko ambulatoryjnie, czy błędów związanych z możliwą nadinterpretacją kodowania ICD szczególnie w warunkach polskich. Podobnie nie dokonano oraz nie poddano dyskusji weryfikacji czy mamy do czynienia z wiarygodnymi, poprawnymi i zgodnymi z określonymi kryteriami diagnozami GPA lub EGPA (dokumentacja procesu walidacji)
- analiza całej prezentowanej kohorty klinicznej dotyczącej GPA lub EGPA ma de facto charakter jednośrodkowy mimo, że dane pochodzą z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, co jednak zdecydowanie ogranicza możliwość uogólnienia wyników i stawiania ostatecznych jednoznacznych wniosków. W ocenie recenzenta lepiej byłoby wcześniej jasno sprecyzować kryteria włączenia i wyłączenia, ale łatwo to skomentować już post factum, niż realnie wcześniej wykonać przed rozpoczęciem projektu. Wydaje się także, o ile było to możliwe, że szersze dane naukowe można było uzyskać dokonując dodatkowo wieloczynnikowej analizy statystycznej
- przegląd narracyjny jest bardzo ciekawą formą metodologiczną, ale ma charakter wtórny i ma najniższą wartość dowodu naukowego w sensie Evidence Based Medicine. Stanowi on raczej kompendium szerokiej wiedzy doktorantki niż konkretne narzędzie w procesie badawczym. W opinii recenzenta wydaje się, że literatura poprawnie cytowana nie była jednak w sposób celowany i systematyczny wyselekcjonowana.

Ocena wyników

Wyniki pracy są interesujące, jednak ich znaczenie czysto naukowe należy ocenić z umiarkowaną ostrożnością. Moje zastrzeżenia dotyczą części przedstawianych obserwacji np. starzenia się populacji, wzrostu liczby chorób sercowo-naczyniowych, czy różnic płciowych gdyż mają one jedynie charakter potwierdzający znane trendy demograficzne. Dane oraz prezentowane wyniki mogły być bardziej pogłębione analitycznie. Interpretacja skrócenia hospitalizacji jako efektu poprawy jakości opieki ambulatoryjnej jest moim zdaniem bardzo wątpliwa, a przede wszystkim nie jest jednoznacznie uzasadniona.

Dyskusja i interpretacja

Dyskusja jest poprawna, lecz momentami zbyt opisowa i niewystarczająco krytyczna wobec własnych zebranych danych i wyników. Ogranicza się jedynie do porównania własnych wyników z danymi międzynarodowymi. W opinii recenzenta w dyskusji brakuje wyraźnego oddzielenia tego, co wynika bezpośrednio z zebranych i analizowanych danych, od własnych interpretacji i hipotez wysuwanych przez autorkę prac i rozprawy.

Strona redakcyjna pracy

Praca zawiera kilka niedociągnięć redakcyjnych. Styl tekstu jest miejscami zbyt rozbudowany i przez to mało syntetyczny. Szczególnie w części wstępnej zwracają uwagę liczne powtórzenia treści. Nie zawsze terminologia medyczna jest stosowana konsekwentnie, a wykaz skrótów jest niejednorodny i miejscami nieprecyzyjny.

Ocena wartości naukowej

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska na podstawie cyklu publikacji wnosi istotne dane i analizy dotyczące polskiej populacji chorych z zapaleniami naczyń, ale ma wartość przede wszystkim opisową. Jej wartość poznawcza i czysto naukowa jest raczej umiarkowana. Recenzent nie znalazł w niej znaczących elementów innowacyjnych, nowych hipotez

badawczych ani przełomowych wyników wpływających realnie na decyzje kliniczne w codziennej praktyce lekarzy zajmujących się zapaleniami naczyń.

Wnioski końcowe i konkluzja

Podsumowując należy stwierdzić, że praca doktorska lek. Aleksandry Hus oparta na cyklu monotematycznych prac opublikowanych w czasopiśmie indeksowanym IF wg. listy JCR podejmuje ważny temat kliniczny, zawiera elementy oryginalne i w części nowatorskie, choć o ograniczonej sile dowodu naukowego. Trzeba podkreślić, że we wszystkich pracach autorka jest zawsze pierwszym i wiodącym autorem. Zostały one wykonane z należytą starannością, pełnym zaangażowaniem i olbrzymim własnym niepodważalnym nakładem pracy. Należy zdecydowanie podkreślić bardzo dobrą znajomość omawianego tematu badawczego przez doktorantkę. Wszystkie uwagi recenzenta, które trudno nazwać w sposób bezpośredni krytycznymi, są dyskusyjne i w niczym nie obniżają wartości merytorycznej przedstawionej pracy, które były już recenzowane przed publikacjami. Dotyczą jedynie sposobu napisania i przedstawienia podsumowania cyklu publikacji, co w opinii recenzenta jest bardzo trudne przy takim wyborze sposobu przeprowadzenia przewodu doktorskiego. Wszystkie uwagi i komentarze zamieszczone w powyższej recenzji należy traktować jedynie jako subiektywną opinię recenzenta, pozostającą bez jakiegokolwiek wpływu na końcową, ocenę przedstawionej rozprawy.

Pomimo wskazanych zastrzeżeń, przedstawiona rozprawa doktorska **lek. Aleksandry Hus spełnia w opinii recenzenta** podstawowe ustawowe wymogi pod względem merytorycznym jak: ogólna wiedza teoretyczna, oryginalność podjętych badań, poprawność metodologiczna, znaczenie naukowe i praktyczne.

Autorka w pełni zrealizowała swoje naukowe i poznawcze cele. Jej rozprawa doktorska, która po skutecznej obronie stanie się samodzielnym dorobkiem naukowym wykazała dobrze ugruntowaną wiedzę w zakresie tak rzadkich chorób jak zapalenia naczyń. Jednocześnie otworzy dla doktorantki nową możliwość prowadzenia dalszych badań naukowych i dalszego rozwoju warsztatu badawczego.

We wniosku końcowym można stwierdzić, że rozprawa spełnia wszystkie warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 478 ze zm.). W związku z powyższą pozytywną oceną zwracam się do Wysokiej Rady Naukowej Narodowego Instytutu Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie z wnioskiem o dopuszczenie **lek. Aleksandry Hus** do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami należnego szacunku,

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Piotr Leszczyński